

Når kunden spørger til lugt og allergi

Baggrund

Det kan forekomme, at en kunde henvender sig til et trykkeri og på vegne af en læser stiller spørgsmål til lugten fra et trykt produkt. Nogle gange skyldes henvendelsen, at læseren finder lugten generende, og andre gange skyldes henvendelsen, at læseren ønsker information om, hvorvidt der er tale om sundhedsskadelige og/eller allergifremkaldende stoffer.

Det korte svar til kunden

Lugt fra tryksager er ikke sundhedsskadelige, men skyldes oftest anvendelsen af en kombination af visse typer trykfarve og nogle papirkvaliteter. Lugtindtrykket kan yderligere fastholdes i længere tid, hvis tryksagen emballeres i plastfolie kort tid efter tryk.

Undersøgelse af sundhedsskadelige og allergifremkaldende effekter

I forbindelse med Miljøstyrelsens program "Kortlægning af kemiske stoffer i forbrugerprodukter" blev der i 2003 udført en række analyser og vurderinger af flygtige kemiske stoffer i et udvalg af repræsentative tryksager. Analysen blev udført af Teknologisk Institut og hedder "Kortlægning, afgivelse og vurdering af flygtige kemiske stoffer i tryksager"¹.

Formålet med undersøgelsen var at få et overblik over, hvilke kemiske forbindelser der afgasser fra tryksager, og som forbrugeren udsættes for ved læsning eller opbevaring af disse tryksager i hjemmet. Den samlede konklusion på undersøgelsen er, at der ingen grund er til sundhedsmæssig bekymring hos forbrugere af tryksager ud fra de tilgængelige data. Det kan dog ikke afvises, at nogle af stofferne kan give allergiske reaktioner hos følsomme forbrugere.

Denne undersøgelse er fortsat det nyeste materiale, der foreligger til vurdering af eventuelle sundhedsskadelige effekter i forbindelse med lugt fra tryksager. Der er dog ingen grund til at antage, at eventuelle nye papirsubstrater, farver lakker m.m. skulle kunne ændre på disse resultater. Dette begrundes med udviklingen inden for specielt svanemærkemærkekriterierne og omfanget af godkendte papir, farver og lakker i denne forbindelse. Mere end 80% af den samlede offset papirtonnage bliver forarbejdet til tryksager på trykkerier, der har licens til Svanemærket, og det betyder, at leverandører af kemikalier til tryksagsproduktion på det danske marked i stort omfang har fået deres produkter godkendt i henhold til kravene i Svanemærket.

Hvad kan man gøre for at mindske lugten

Det er en generel erfaring i den grafiske branche, at lugt fra tryksager primært opstår, når der trykkes på ubestrøget papir. Emballering af tryksagen i plastfolie kort tid efter trykning kan medvirke til at øge lugten fra tryksagen.

En måde at mindske problemet er at anvende en bestrøget papirkvalitet i tryksagen. Når der anvendes plastfolie til emballering af tryksagen, viser erfaringerne, at problemet med lugt mindskes, hvis der går længere tid mellem trykning af tryksagen og den efterfølgende emballering.

Mere information

Kontakt GRAKOMs afdeling for ESG og bæredygtig udvikling for spørgsmål og yderligere information på www.grakom.dk.